

САВЕТ ЗА РЕГУЛАТОРНУ РЕФОРМУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
4.07.2005.године

Предмет: Мишљење о томе да ли образложение Нацрта закона о изменама и допунама закона о пензијском и инвалидском осигурању садржи анализу ефеката у складу са чл. 34. став 2. тачка 5. Пословника Владе Републике Србије ("Службени гласник РС" бр. 113/04).

У складу са чланом 3. став 1. Одлуке о изменама и допунама Пословника Владе Републике Србије ("Службени гласник РС" бр.113/04) даје се

МИШЉЕЊЕ:

Образложение Нацрта закона о изменама и допунама закона о пензијском и инвалидском осигурању, који је Савету за регулаторну реформу привредног система доставило на мишљење Министарство рада, запошљавања и социјалне политике под бројем: 011-00-636/2005-07 од 30.07.2005.године, САДРЖИ НЕПОТПУНУ АНАЛИЗУ ефеката у складу са чланом 34. став 2. тачка 5. Пословника Владе Републике Србије.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

Савету за регулаторну реформу привредног система је Министарство рада, запошљавања и социјалне политике доставило на мишљење Нацрт закона о изменама и допунама закона о пензијском и инвалидском осигурању чије Образложение не садржи одељак под насловом: „Анализа ефеката закона“.

У образложењу закона, у одељку II: „Разлози за доношење“ у одређеној мери су поменути ефекти који се очекују од предложених решења. На преко четири стране текста, изложени су проблеми у функционисању постојећег система пензијског и инвалидског осигурања. Посебно је указано на континуирано опадање покрivenости расхода Фонда приходима по основу уплаћених доприноса, која се свела на 58,55%. Остатак се покрива из буџета. Указано је да у свету постоји више модела финансирања пензија, и да су демографска кретања један од разлога за промене у финансирању и функционисању пензијског система. Скренута је и пажња је удео издатака за пензије у друштвеном производу Србије неприхватљиво висок и да је за 2004.годину износио близу 14%, а да се у земљама у транзицији овај удео креће највише до нивоа од 10%, док у значајном броју земаља износи свега 6-7%. Као разлог за продужење старосне границе за одлазак у пензију, која се у просеку продужава за две године, наводи се продужење средњег трајања живота. Наведене су и бројне друге девијације у важећем пензијоном систему. Такође су

наведени начини како су проблеми превазилажени током 90-тих година, као и током 2002. и 2003. године.

Морамо ипак констатовати да наведене анализе представљају у ствари анализу проблема који треба решити и анализу раније примењиваних решења тих проблема, а да нису озбиљније анализе ефеката које ће овај пропис сигурно имати на целокупно друштво, а поготову на популацију пензионера.

Напомињемо да у складу са чланом 34. став 2. тачка 5. Пословника Владе Републике Србије, одељак образложења „разлози за доношење акта“, поред одређења проблема који акт треба да реши и циљева који треба да се постигну, мора посебно да садржи и:

- анализу о томе које су друге могућности за решавање проблема разматране изузев доношења акта, и
 - зашто је доношење акта најбоље за решавање проблема;
- Такође одељак «анализа ефеката акта» мора да садржи следећа објашњења:
- на кога и како ће највероватније утицати решења предложена у акту,
 - који су трошкови које ће примена акта изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима,
 - да ли су позитивни ефекти доношења акта такви да оправдавају трошкове,
 - да ли акт стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију,
 - да ли су све заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о акту и
 - које ће мере током примене акта бити предузете да би се остварили разлози доношења акта.

Ако обрађиваč сматра да образложение акта не треба да садржи анализу ефеката акта, дужан је да то посебно образложи.

Из приложеног образложења, не може се закључити које су друге могућности за решење конкретног проблема разматране и зашто се обрађиваč баш определио за предложено решење. Такође, није наведено да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о акту.

Нека решења су очигледно предложена, имајући у виду само проблем осиромашених пензионских фондова. Јасно је да ће се продужењем старосне границе за пензионисање смањити притисак на те фондове, али није извршена анализа да ли ће корист од такве мере превазићи штету коју ће она проузроковати. Наиме, значајан проблем друштва јесте и висок степен незапослености, поготову младих људи. Предложено решење ће овај проблем додатно продубити. Ефекте тога је било неопходно испитати, а образложение Накнада закона је морало да садржи анализу тих ефеката.

Имајући у виду значај проблема који предложени пропис треба да реши, Савет за регулаторну реформу није желео да да негативно мишљење, и тако успори његово решавање. Сматрамо да се ради и о врло значајном политичком питању које

ће имати далекосежне последице, и да ће сама Влада и евентуално, уколико овакав текст буде упућен ка Скупштини, посланици у Скупштини на најбољи начин оценити да ли предложена решења треба усвојити.

У складу са наведеним, мишљења смо да **Нацрт закона о изменама и допунама закона о пензијском и инвалидском осигурању САДРЖИ НЕПОТПУНУ АНАЛИЗУ ЕФЕКАТА** у складу са чланом 34. став 2. тачка 5. Пословника Владе Републике Србије.

У Београду, 4. јул 2005. године

